

URZĄD STATYSTYCZNY
W BYDGOSZCZY

KOMUNIKAT nr 8

O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

www.stat.gov.pl/bydgoszcz

OPRACOWANIA SYGNALNE

SIERPIEŃ 2011

Według danych statystycznych w sierpniu 2011 r. w województwie kujawsko-pomorskim zaobserwowano:

- **na rynku pracy:**
  - wzrost w skali roku, ale spadek w odniesieniu do lipca br. przeciętnej liczby zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw (w obu sektorach własności),
  - w skali roku wzrost liczby osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy oraz wzrost stopy bezrobocia; w odniesieniu do lipca br. w obu przypadkach wystąpiły spadki,
  - wyższą liczbę osób wyrejestrowanych niż nowo zarejestrowanych,
  - mniej niż przed rokiem, ale więcej niż przed miesiącem zgłoszonych ofert pracy,
  - wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w skali roku (zarówno w sektorze publicznym, jak i w prywatnym), natomiast spadek w odniesieniu do poprzedniego miesiąca;
- **w budownictwie mieszkaniowym:**
  - wzrost w skali roku i w porównaniu z lipcem br. liczby mieszkań oddanych do użytkowania,
  - spadek w skali roku liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto, zaś wzrost w porównaniu z zeszłym miesiącem; wzrost liczby wydanych pozwoleń na budowę mieszkań w obu analizowanych okresach;
- **na rynku rolnym:**
  - w stosunku do poprzedniego roku wzrost cen większości produktów rolnych na obu rynkach; wyjątek stanowiły ceny ziemniaków (spadek cen na obu rynkach) oraz prosiąt na chów na targowiskach,
  - w skali miesiąca spadek wszystkich produktów pochodzenia roślinnego przy równoczesnym wzroście produktów pochodzenia zwierzęcego (z wyjątkiem cen żywca drobiowego w skupie);
- spadek produkcji sprzedanej **przemysłu** w skali roku oraz wzrost w porównaniu z poprzednim miesiącem, podczas gdy w kraju zanotowano wzrost w obu analizowanych okresach. Wydajność pracy w przemyśle w skali roku zmniejszyła się;
- wzrost przychodów ze sprzedaży produkcji **budowlano-montażowej** w przedsiębiorstwach budowlanych zarówno w skali roku, jak i w odniesieniu do poprzedniego miesiąca br.;
- w obu porównywanych okresach wzrost **sprzedaży detalicznej i hurtowej**.

UWAGA

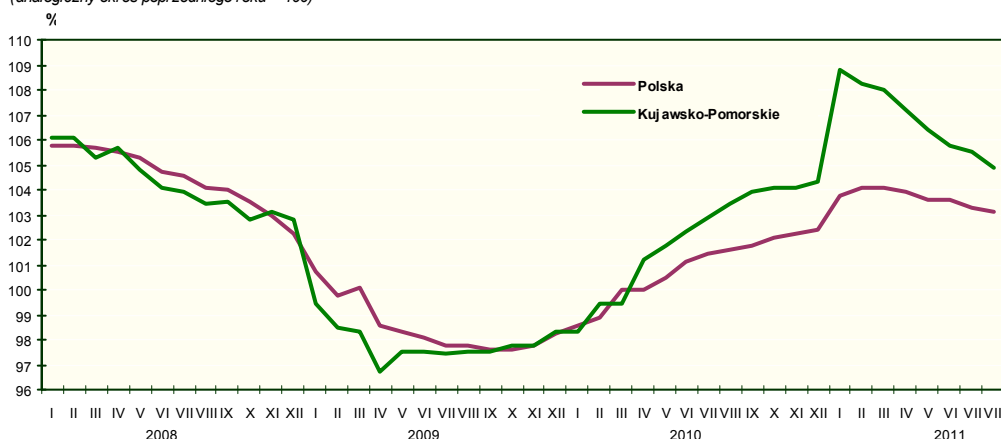
Prezentowane w komunikacie dane:

- o wynikach finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz o nakładach inwestycyjnych – w ujęciu kwartalnym – dotyczą podmiotów gospodarczych (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana wg PKD do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób;
- dane w ujęciu wartościowym oraz obliczone na ich podstawie wskaźniki struktury podano w cenach bieżących. Wskaźniki dynamiki produkcji (sprzedaży) obliczono na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego podstawą obliczeń była wartość w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2005 r.).
- o pracujących, zatrudnieniu i wynagrodzeniach oraz o przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłu i budownictwa, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów – w ujęciu miesięcznym – dotyczą sektora przedsiębiorstw, tj. podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9, prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego w sierpniu 2011 r. ukształtowało się na poziomie 245,9 tys. osób, co oznacza w skali roku wzrost o 4,9 % i spadek w skali miesiąca o 0,2 % (w kraju odnotowano odpowiednio: wzrost o 3,1 % i spadek o 0,1 %). W sektorze publicznym zatrudnienie wyniosło 21,5 tys. osób i utrzymało się na poziomie sprzed roku, ale w odniesieniu do poprzedniego miesiąca było niższe o 0,1 %. W sektorze prywatnym przeciętna liczba zatrudnionych ukształtowała się na poziomie 224,3 tys. osób (91,2 % wszystkich zatrudnionych), tj. wyższym o 5,4 % w skali roku i niższym o 0,2 % w skali miesiąca.

Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw
(analogiczny okres poprzedniego roku = 100)

Przeciętne zatrudnienie przekroczyło poziom ubiegłoroczny niemal we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, przy czym największy wzrost odnotowano: w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej – o 39,4 %, w pozostałej działalności usługowej – o 34,4 % oraz w informacji i komunikacji – wzrost o 18,3 %. Największy natomiast spadek (o 18,3 %) zanotowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.

Spośród działów **przetwórstwa przemysłowego** roczny wzrost zatrudnienia miał miejsce w 12 działach, z czego najbardziej zaznaczył się: w produkcji wyrobów farmaceutycznych – wzrost o 107,1 %, w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 21,4 %, w produkcji mebli – o 11,1 %, w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – o 7,3 %, w produkcji z drewna, korka, słomy i wikliny – o 6,4 % oraz w produk-

cji wyrobów z metali – wzrost w skali roku o 6,3 %. Największy spadek zatrudnienia zanotowano: w naprawie, konserwacji i instalowaniu maszyn i urządzeń (o 37,8 %), w produkcji napojów (o 19,2 %), w pozostałej produkcji wyrobów (o 12,4 %) oraz w produkcji urządzeń elektrycznych (spadek o 12,0 %).

W **znaczących pod względem liczby zatrudnionych** działach przetwórstwa przemysłowego sytuacja przedstawiała się następująco: w produkcji artykułów spożywczych (19,4 % udziału w strukturze zatrudnienia przetwórstwa przemysłowego) przeciętna liczba zatrudnionych wzrosła w skali roku o 4,6 %, w produkcji wyrobów z metali (14,0 % udziału) – wzrost o 6,3 %, w produkcji

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu 2011 r.		
SEKCJE PKD 2007	w tys.	analogiczny okres 2010 = 100
Ogółem	245,9	104,9
w tym:		
Przetwórstwo przemysłowe	119,1	102,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	2,5	81,7
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	5,7	102,3
Budownictwo	24,1	112,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	50,8	104,6
Transport i gospodarka magazynowa	11,2	112,7
Zakwaterowanie i gastronomia	3,4	114,2
Informacja i komunikacja	1,9	118,3
Obsługa rynku nieruchomości	4,2	106,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5,3	139,4
Administrowanie i działalność wspierająca	11,1	97,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3,1	105,3
Pozostała działalność usługowa	1,7	134,4

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń-sierpień 2011 r. wyniosło 246,7 tys. osób, co oznacza wzrost o 5,6 % w stosunku do analogicznego okresu ub. roku (w kraju odnotowano wzrost o 3,7 %). Udział sektora prywatnego w liczbie zatrudnionych ogółem wyniósł 91,3 %. W przetwórstwie przemysłowym zatrudnionych było 119,9 tys. osób, czyli o 3,2 % więcej niż w analogicznym okresie 2010 r.

W końcu sierpnia 2011 r. w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych było 129,8 tys. **osób bezrobotnych**, co oznacza wzrost liczby osób pozostających bez pracy o 4,8 % w skali roku oraz spadek o 1,2 % w skali miesiąca (przed rokiem notowano odpowiednio: wzrost o 2,9 % i spadek o 0,9 %).

Wśród pozostających bez pracy 75,4 tys. stanowiły kobiety (58,1 % ogółu bezrobotnych; przed rokiem – 55,4 %), a 57,4 tys. – mieszkańcy wsi (44,2 % udziału; wobec 43,5 % poprzednio). Oznacza to, iż w stosunku do sierpnia

W samym sierpniu br. w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowało się** 13,2 tys. nowych bezrobotnych (wobec 15,5 tys. w ub. roku i 12,9 tys. w ub. miesiącu). W tym samym czasie z **ewidencji wyłączono** 14,8 tys. osób (odpowiednio: 16,7 tys. i 15,1 tys. osób), z tego 6,1 tys. wyrejestrowano z powodu podjęcia pracy (porównywalnie: 6,3 tys. i 6,2 tys.).

- 105,3 tys. to osoby wcześniej pracujące (81,1 % ogółu bezrobotnych; taki sam udział przed rokiem),
- 106,7 tys. to nieposiadający prawa do zasiłku (82,2 %; wobec 80,7 %),
- 5,7 tys. to zarejestrowani w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki (4,4 %; wobec 4,7 %).

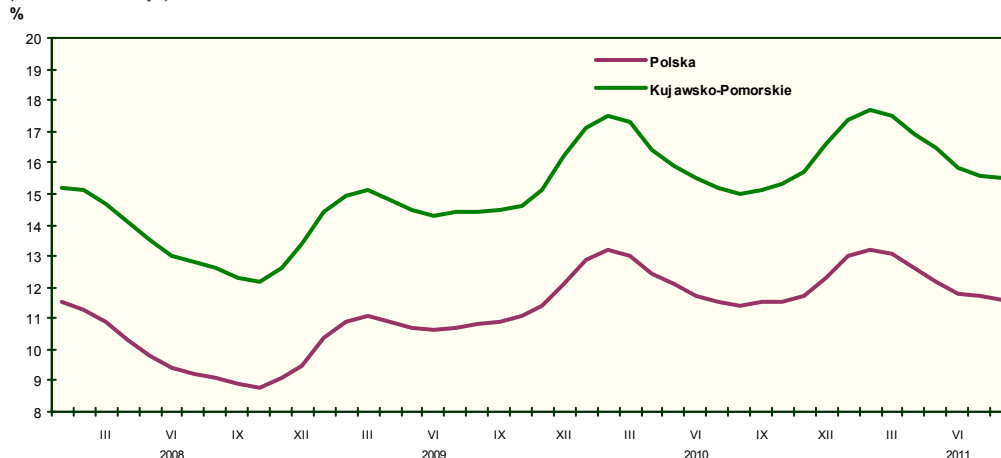
W %:

- 16,0 i mniej
- 16,1 – 19,0
- 19,1 – 22,0
- 22,1 i więcej

Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła w sierpniu br. 15,5 % i było to o 0,5 pkt proc. więcej niż w sierpniu ub. roku i o 0,1 pkt mniej niż w lipcu br. *Kujawsko-Pomorskie nadal znajdowało się wśród województw o najwyższej stopie bezrobocia, zaraz po: warmińsko-mazurskim (18,5 %) i zachodniopomorskim (16,0 %). W kraju wskaźnik ten wyniósł 11,6 %, czyli był o 3,9 pkt proc. niższy od notowanego w województwie.*

Spośród powiatów największą stopą bezrobocia wyróżniał się powiat lipnowski (26,3 %), a najniższą powiat bydgoski (11,9 %); wśród miast na prawach powiatu najwyższy wskaźnik odnotowano w Grudziądzu (20,8 %), a najniższy w Bydgoszczy (7,5 %).

Stopa bezrobocia rejestrowanego
(stan w końcu miesiąca)
%

W sierpniu br. do powiatowych urzędów pracy wpłynęło 4641 ofert pracy, tzn. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, czyli o 982 mniej niż w poprzednim roku (o 17,5 % mniej) oraz o 80 więcej niż w lipcu 2011 r. (o 1,8 % więcej). Na 1 propozycję zatrudnienia przypadało średnio 41 bezrobotnych (wobec 34 w ub. roku i 46 w lipcu br.).

W województwie kujawsko-pomorskim na koniec miesiąca zgłoszone były **zwolnienia grupowe** z 23 zakładów pracy (w tym 10 z sektora prywatnego) i dotyczyły one 939 osób.

WYNAGRODZENIA

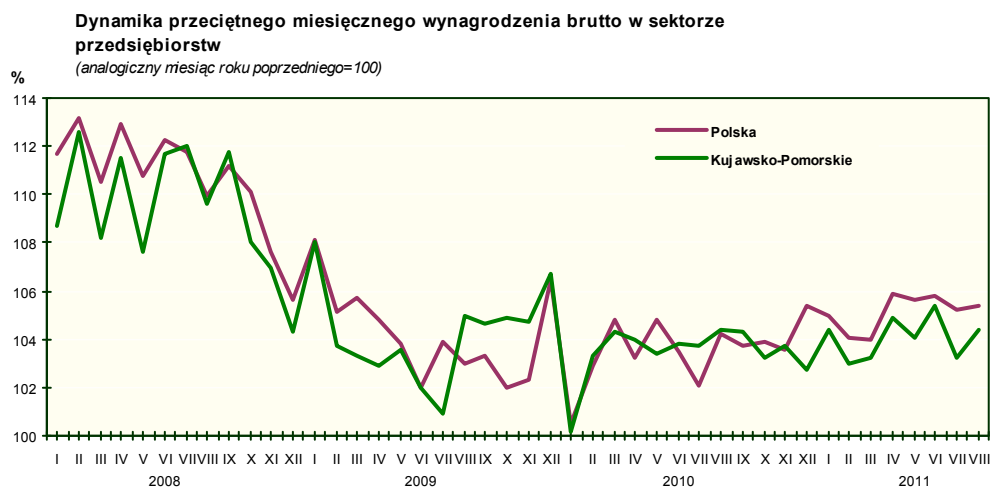
W sierpniu 2011 r. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** w sektorze przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego wyniosło 3000,08 zł, co stanowiło 83,5 % *średniej krajowej*. W porównaniu z danymi z analogicznego miesiąca ub. roku oznacza to wzrost o 4,4 %, a względem poprzedniego miesiąca – spadek o 0,3 % (w kraju nastąpił odpowiednio: wzrost o 5,4 % i spadek o 0,6 %).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw według sekcji PKD w sierpniu 2011 r.		
SEKCJE PKD 2007	w zł	sierpień 2010 = 100
Ogółem	3000,08	104,4
w tym:		
Przetwórstwo przemysłowe	3048,56	104,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	4454,53	96,4
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	3156,84	103,1
Budownictwo	3151,81	105,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	2798,55	105,5
Transport i gospodarka magazynowa	2579,73	100,7
Zakwaterowanie i gastronomia	2291,90	108,8
Informacja i komunikacja	4816,91	88,2
Obsługa rynku nieruchomości	3475,01	103,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4293,80	107,4
Administrowanie i działalność wspierająca	2004,02	105,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2937,64	94,3
Pozostała działalność usługowa	2814,88	101,8

W sektorze publicznym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w analizowanym miesiącu br. ukształtowało się na poziomie 3626,73 zł, a w sektorze prywatnym wyniosło 2939,96 zł; oznacza to w porównaniu z ub. rokiem wzrost: w sektorze publicznym o 2,1 %, a w prywatnym – o 4,8 %. W skali miesiąca wynagrodzenie w sektorze publicznym obniżyło się o 6,4 %, a w prywatnym wzrosło o 0,5 %.

W sierpniu br. największy wzrost wynagrodzeń w skali roku wystąpił w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (o 8,8 %), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 7,4 %), administrowanie i działalność wspierająca (o 5,9 %), budownictwo (o 5,6 %) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych.

wych (wzrost o 5,5 %). Spadek wynagrodzeń zanotowano, m.in.: w informacji i komunikacji (o 11,8 %), w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 5,7 %) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (spadek o 3,6 %).

W województwie kujawsko-pomorskim największy wzrost płac w stosunku do analogicznego okresu ub. roku odnotowano w następujących działach **przetwórstwa przemysłowego**: produkcja urządzeń elektrycznych (o 12,4 %), produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 10,0 %), produkcja napojów (o 9,1 %) oraz produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (wzrost o 8,7 %). W porównaniu z sierpniem 2010 r. obniżyły się wynagrodzenia w działach: naprawa; konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń (o 5,3 %), produkcja wyrobów farmaceutycznych (o 1,8 %) oraz produkcja wyrobów tekstylnych i produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (spadek po 1,2 %).

W sierpniu br. **najlepiej** wynagradzani byli zatrudnieni: w działalności w zakresie architektury i inżynierii; badaniach i analizach technicznych (3,2 tys. osób – płace o 59,9 % wyższe od średniej w województwie), w produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (5,7 tys. osób – płace o 48,9 % wyższe), w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (2,5 tys. osób – płace o 48,5 % wyższe), w naprawie, konserwacji i instalowaniu maszyn i urządzeń (3,6 tys. osób – płace o 21,1 % wyższe) oraz przy produkcji papieru i wyrobów z papieru (7,8 tys. osób – płace o 20,2 % wyższe). **Najgorzej** zaś opłacane pozostały osoby zatrudnione: w działalności detektywistycznej i ochroniarzkiej (4,6 tys. osób otrzymywało średnio o 43,9 % niższe płace od przeciętnych w sektorze przedsiębiorstw), w produkcji odzieży

Odchylenia przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od przeciętnego wynagrodzenia w województwie w sierpniu 2011 r.

(5,7 tys. osób – płace o 39,3 % niższe), przy utrzymaniu porządku w budynkach i zagospodarowaniu zieleni (3,1 tys. osób – płace o 37,4 % niższe), w handlu detalicznym (23,5 tys. – średnio o 31,0 % niższe) oraz przy produkcji wyrobów tekstylnych (3,3 tys. osób – średnio o 29,2 % niższe płace).

W okresie styczeń-sierpień br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie kujawsko-pomorskim wyniosło 2939,87 zł i było o 4,5 % wyższe w stosunku do analogicznego okresu ub. roku (w kraju wyniosło 3544,29, co oznacza wzrost o 5,1 %). W sektorze publicznym przeciętna płaca ukształtowała się na poziomie 3604,79 zł, a w sektorze prywatnym osiągnęła wysokość 2876,40 zł. W odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku oznacza to wzrost odpowiednio: o 5,4 % i o 4,6 %.

MIESZKANIA

Według wstępnych danych w sierpniu 2011 r. w województwie kujawsko-pomorskim **oddano do użytkowania** 618 mieszkań, tj. więcej: o 17,7 % niż w analogicznym okresie ub. roku i o 38,6 % niż w lipcu br. (w kraju odpowiednio wzrost: o 2,7 % i o 9,7 %). Najwięcej mieszkań oddano w budownictwie indywidualnym – 302 lokale i było to więcej: o 5,2 % w skali roku i o 9,0 % w stosunku do poprzedniego miesiąca. Ponadto oddano 145 mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (spadek odpowiednio: o 30,0 % i 2,7 %), 127 w budownictwie społecznym czynszowym, 32 w budownictwie spółdzielczym oraz 12 lokali w budownictwie komunalnym (60,0 % mniej niż w sierpniu ub. roku i o 40,0 % mniej w skali miesiąca).

Dynamika mieszkań oddanych do użytkowania

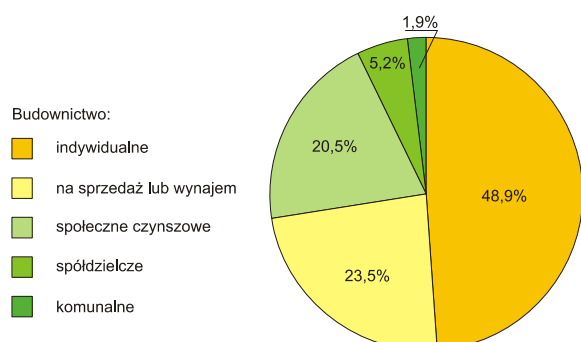
(analogiczny okres poprzedniego roku = 100)

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do eksploatacji w sierpniu 2011 r. wyniosła 86,1 m² (wobec 96,9 m² w ub. roku), przy czym: w budownictwie indywidualnym było to 127,9 m² (wobec 136,1 m²), w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 61,7 m² (wobec 51,7 m²), w budownictwie spółdzielczym – 59,8 m², w budownictwie komunalnym – 46,8 m² (wobec 33,4 m²), a w budownictwie społecznym czynszowym – 25,3 m².

W sierpniu br. wydano **pozwolenia na budowę** 1110 mieszkań, tj. więcej: w skali roku o 83,5 % i o 77,0 % niż przed miesiącem (w kraju odpowiednio wzrost: o 6,1 % i o 4,7 %). Najwięcej pozwoleń (564) wydano

Struktura mieszkań oddanych do użytkowania w sierpniu 2011 r.

w ramach budownictwa indywidualnego, czyli więcej: o 36,9 % w stosunku do ub. roku i o 22,9 % w stosunku do zeszłego miesiąca. Ponadto wydano pozwolenia na budowę 505 mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem oraz 41 lokali komunalnych. W opisywanym miesiącu rozpoczęto budowę 565 mieszkań, tj. mniej o 2,2 % niż w sierpniu 2010 r. i więcej o 35,8 % niż w poprzednim miesiącu (w kraju porównywalnie spadek: o 4,5 % i o 2,3 %). Najwięcej mieszkań zaczęto wznosić w budownictwie indywidualnym – 461 lokali;

poza tym rozpoczęto budowę 103 lokali w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem i 1 w budownictwie komunalnym.

W okresie styczeń-sierpień br. w województwie kujawsko-pomorskim przekazano do użytkowania 3676 mieszkań, tj. o 0,7 % więcej niż w analogicznym okresie ub. roku (*w kraju spadek o 12,3 %*). Rozpoczęto budowę 5016 lokali mieszkalnych, czyli o 2,4 % więcej niż poprzednio. Od początku roku wydano 5561 pozwoleń na realizację nowych mieszkań (wzrost o 20,1 % w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r.).

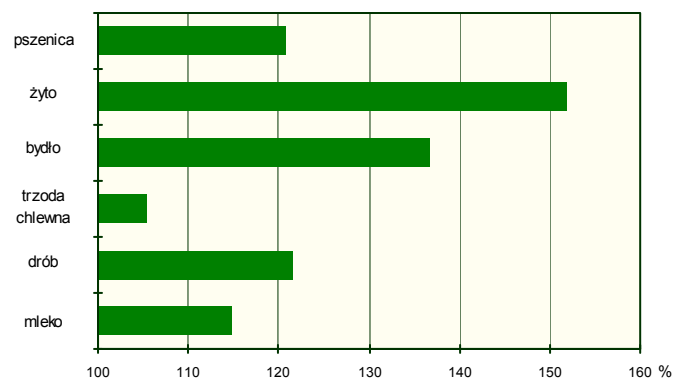
ROLNICTWO

Na rynku rolnym w sierpniu br. ceny produktów rolnych kształtowały się następująco:

- średnie ceny skupu pszenicy (78,41 zł/dt) oraz żyta (72,60 zł/dt) były niższe niż przed miesiącem odpowiednio: o 10,9 % i o 3,8 %. W skali roku w obu przypadkach odnotowano wzrost cen: pszenicy – o 20,9 % a żyta o 51,9 %. Na targowiskach sytuacja była podobna, i tak: za 1 dt pszenicy płacono średnio 94,41 zł, tj. mniej niż przed miesiącem o 2,2 %, ale więcej niż przed rokiem o 48,0 %; ceny żyta (72,86 zł/dt) były niższe o 7,3 % w stosunku do lipca br. i równocześnie o 43,8 % wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku;
- ceny ziemniaków w skupie (23,65 zł/dt) obniżyły się w obu analizowanych okresach: aż o 80,7 % w skali miesiąca i o 68,0 % w skali roku. Podobnie ziemniaki jadalne na targowiskach potaniały o 24,7 % w stosunku do lipca br. i o 35,4 % w porównaniu z sierpniem ub. roku;
- średnie ceny żywca wieprzowego w skupie (4,81 zł/kg) wzrosły w skali miesiąca o 0,5 % i były jednocześnie wyższe o 5,3 % niż w ub. roku. Relacja średniej ceny skupu 1kg żywca wieprzowego do 1kg żyta na targowiskach była wyższa niż w lipcu br. i wyniosła 6,6 (wobec 9,0 przed rokiem). Za prosię na chów płacono na targowiskach 114,41 zł, tj. o 1,7 % więcej niż przed miesiącem, ale o 15,1 % mniej niż przed rokiem;
- za 1 kg żywca wołowego w skupie (6,23 zł/kg) płacono więcej niż przed miesiącem o 4,6 % i rokiem o 36,8 %;
- średnie ceny 1kg żywca drobiowego w skupie ukształtowały się na poziomie 4,53 zł, czyli o 3,5 % niższym niż w poprzednim miesiącu, ale o 21,4 % wyższym niż przed rokiem;
- średnie ceny skupu mleka (119,34 zł/hl) wykazywały tendencję wzrostową, zarówno wobec poprzedniego miesiąca, jak i sierpnia ub. roku, odpowiednio: o 0,1 % i o 14,8 %.

Jednostka miary	Ceny skupu w sierpniu	
	2010	2011
	w zł	
1 dt	64,85	78,41
1 dt	47,79	72,60
1 kg	4,55	6,23
1 kg	4,57	4,81
1 kg	3,73	4,53
1 hl	103,99	119,34

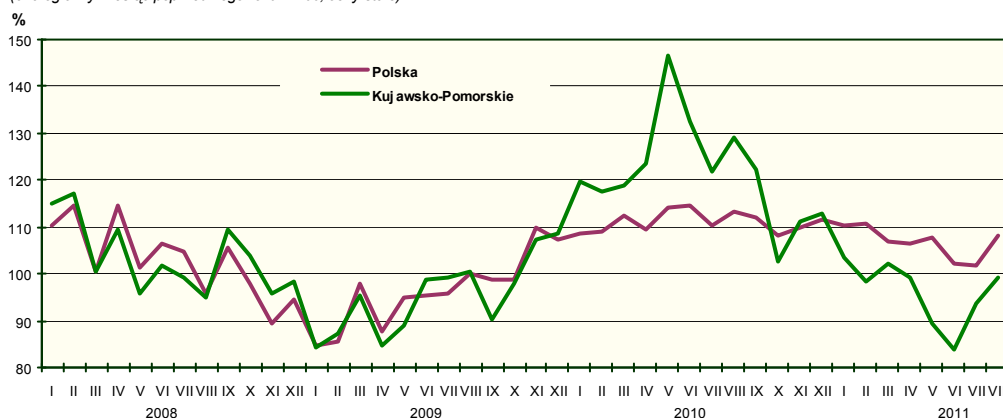
Dynamika cen skupu produktów rolnych w sierpniu 2011 r.
(analogiczny okres roku poprzedniego = 100)

Przemysł

Wartość produkcji sprzedanej przemysłu przedsiębiorstw z terenu województwa kujawsko-pomorskiego w sierpniu 2011 r. osiągnęła poziom 4085,1 mln zł, co oznacza (licząc w cenach stałych) spadek: o 0,6 % w skali roku oraz wzrost o 12,1 % w porównaniu z lipcem br. (przed rokiem odnotowano wzrost odpowiednio: o 28,9 % i o 7,6 %; w kraju w sierpniu br. odnotowano wzrost zarówno w skali roku – o 8,1 %, jak i w porównaniu z poprzednim miesiącem – o 4,3 %).

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
(analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100; ceny stałe)

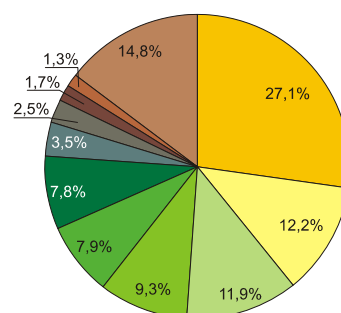
Na wynik produkcji przemysłowej wpłynął poziom produkcji w największej z **sekcji**, której przychody stanowiły 96,8 % przychodów z przemysłu ogółem, tj. przetwórstwa przemysłowego; przychody z tej sekcji zmalały w skali roku o 0,2 % (w kraju wzrosły o 9,3 %). Ponadto w sierpniu br. zmniejszył się poziom produkcji: w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 26,5 % w porównaniu z ub. rokiem; w kraju odnotowano spadek o 2,3 %) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 10,7 %; w kraju wzrost o 6,2 %).

Spośród działów **przetwórstwa przemysłowego** poziom produkcji w porównaniu z sierpniem 2010 r. przekroczony został w 19 działach, przy czym największy wzrost w skali roku wystąpił: w produkcji wyrobów farmaceutycznych – aż o 133,3 %, w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 53,0 %, w produkcji odzieży – o 46,3 %, w produkcji skór i wyrobów skórzanych – o 41,4 % oraz w produkcji wyrobów z metali – o 32,9 %. Znaczący spadek produkcji w stosunku do poziomu sprzed roku, bo o 63,9 %, wystąpił w naprawie, konserwacji i instalowaniu maszyn i urządzeń. Ponadto spadki odnotowano m.in.: w produkcji maszyn i urządzeń – o 7,7 % oraz w produkcji napojów – o 7,5 %.

Największy udział w przychodach z produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego miały działy zajmujące się produkcją: artykułów spożywczych (27,1 % udziału w przychodach przetwórstwa – wzrost produkcji w skali roku o 1,0 %), papieru i wyrobów z papieru (12,2 % udziału – wzrost o 7,8 %), chemikaliów i wyrobów

Struktura przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług w przetwórstwie przemysłowym według działów PKD w sierpniu 2011 r.

- Produkcja artykułów spożywczych
- Produkcja papieru i wyrobów z papieru
- Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych
- Produkcja wyrobów z metali
- Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych
- Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych
- Produkcja mebli
- Produkcja maszyn i urządzeń
- Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
- Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń
- Pozostałe

chemicznych (11,9 % udziału – wzrost o 5,0 %), wyrobów z metali (9,3 % udziału – wzrost o 32,9 %) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (7,9 % udziału – wzrost o 13,9 %). Z tych pięciu działów pochodziło 68,4 % przychodów ze sprzedaży przetwórstwa przemysłowego.

Pod względem **ilości wyprodukowanych wyrobów** spośród badanych artykułów najbardziej poprawiła się sytuacja w produkcji: kielbas z mięsa „pozostałych” zwierząt rzeźnych (wzrost o 51,1 %), mebli do siedzenia o konstrukcji głównie drewnianej (wzrost o 50,0 %), produktów uboju trzody chlewnej (wzrost o 35,4 %), kefiru, zsiadłego mleka i kwaśnej śmietany (wzrost o 33,2 %) oraz wędlin i kielbas (wzrost o 30,6 %). Mniej niż przed rokiem wyprodukowano: form typu wtryskowego lub tłoczonego do gumy lub tworzyw sztucznych (o 37,5 %), jogurtów (o 13,5 %) oraz masy betonowej prefabrykowanej (spadek o 13,4 %).

Wydaźność pracy w przemyśle, mierzona jako średni przychód ze sprzedaży wyrobów i usług w przeliczeniu na 1 zatrudnionego, wyniosła w sierpniu br. 32,0 tys. zł (w bieżących cenach bazowych), co po wyeliminowaniu wpływu zmian cen oznacza wydaźność o 2,6 % niższą od obserwowanej przed rokiem. Wynik ten uzyskano przy rocznym wzroście zarówno poziomu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (o 4,0 %), jak i zatrudnienia (o 2,0 %).

W okresie styczeń-sierpień br. produkcja sprzedana przemysłu przedsiębiorstw z terenu województwa kujawsko-pomorskiego osiągnęła poziom 30223,1 mln zł i w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku zmalała o 4,8 % (*produkcja w kraju zwiększyła się o 6,9 %*). W tym samym okresie przychody z przetwórstwa przemysłowego wyniosły 29024,3 mln zł i tym samym zmniejszyły się w skali roku o 4,1 %.

Województwo kujawsko-pomorskie w sierpniu 2011 r. zajęło w rankingu województw 8 miejsce pod względem wysokości przychodów ze sprzedaży produkcji przemysłowej zrealizowanej od początku roku oraz 15 pozycję pod względem tempa jej przyrostu.

Budownictwo

W sierpniu 2011 r. przedsiębiorstwa budowlane z województwa kujawsko-pomorskiego uzyskały **przychód ze sprzedaży wyrobów i usług** o wartości 563,4 mln zł (w cenach bieżących). Oznacza to wyższy poziom sprzedaży niż przed rokiem, jak i w porównaniu z lipcem 2011 r., odpowiednio: o 27,2 % i o 14,9 %.

Przychód ze sprzedaży produkcji **budowlano-montażowej** wyniósł 326,2 mln zł i stanowił 57,9 % sprzedaży budowlanej ogółem (w ub. roku 59,8 % udziału). W stosunku rocznym przychody zwiększyły się o 23,1 %, a w odniesieniu do poprzedniego miesiąca wzrosły o 16,7 %.

Największy udział w strukturze przychodów z produkcji budowlano-montażowej miały jednostki zajmujące się robotami budowlanymi związanymi

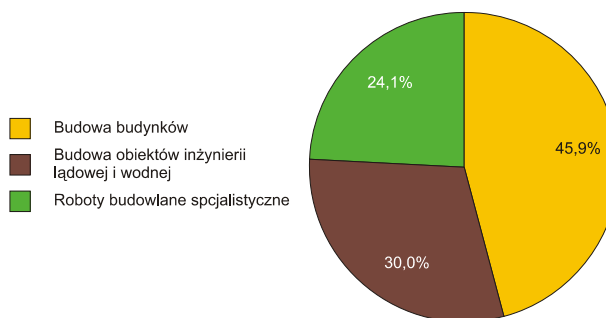
ze wznoszeniem budynków (45,9 % udziału), gdzie zanotowano wzrost w skali roku o 33,4 %, a w odniesieniu do ub. miesiąca br. – wzrost o 46,4 %.

W sierpniu 2011 r., przychody firm z tej grupy osiągnęły wartość 149,8 mln zł.

W firmach zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (30,0 % udziału) zaobserwowano spadek zarówno w skali roku, jak i w odniesieniu do poprzedniego miesiąca odpowiednio: o 7,0 % i o 17,4 %; przychody uzyskane z tej działalności wyniosły 97,7 mln zł. W firmach wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (24,1 % udziału) odnotowano wzrost w obu okresach, odpowiednio: aż o 65,5 % i o 33,5 %, uzyskując przychody na poziomie 78,6 mln zł.

Wartość **prac o charakterze inwestycyjnym**, których udział w produkcji budowlano-montażowej w sierpniu br. wyniósł 42,8 %, była wyższa zarówno w skali roku, jak i względem ub. miesiąca, odpowiednio: o 10,5 % i o 22,9 %. W analizowanym miesiącu **wydaźność pracy** w budownictwie, mierzona jako średni przychód ze

Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD w sierpniu 2011 r.

sprzedaży wyrobów i usług budowlanych przypadający na 1 zatrudnionego (w cenach bieżących), wyniosła 23,4 tys. zł i była o 13,2 % wyższa niż przed rokiem. Wynik ten osiągnięto przy rocznym wzroście zarówno przeciętnego zatrudnienia w budownictwie o 12,4 %, jak i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto – o 5,6 %.

W okresie styczeń-sierpień 2011 r. produkcja sprzedana budownictwa osiągnęła wartość 3568,5 mln zł (w cenach bieżących), tj. o 23,9 % wyższą niż w analogicznym okresie ub. roku (w kraju zaobserwowano wzrost o 18,9 %). W tym samym czasie przychody z produkcji budowlano-montażowej osiągnęła wartość 1984,0 mln zł w cenach bieżących (wzrost o 19,1 % w skali roku).

Pod względem wielkości produkcji budowlanej województwo kujawsko-pomorskie w okresie styczeń-sierpień br. zajęło 8 miejsce w kraju, a pod względem dynamiki przyrostu produkcji – 7 miejsce.

HANDEL

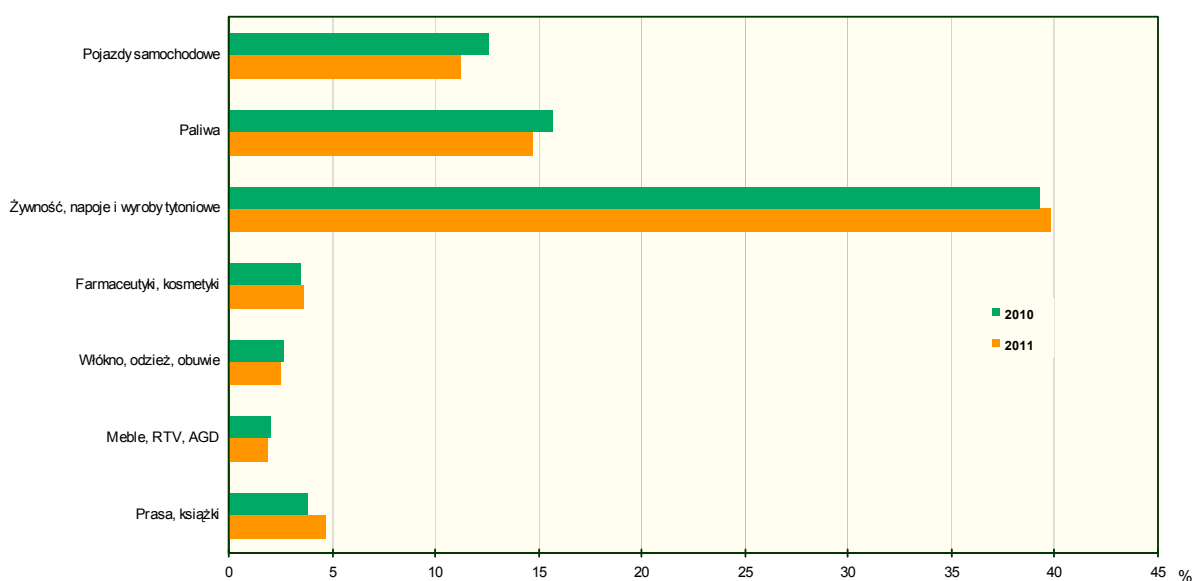
W sierpniu 2011 r. przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe z województwa kujawsko-pomorskiego zrealizowały **sprzedaż detaliczną** wyższą o 13,5 % od notowanej przed rokiem i o 3,1 % większą niż przed miesiącem. Przedsiębiorstwa handlowe (hurtowe i detaliczne), których udział w sprzedaży detalicznej wyniósł 86,6 % (przed rokiem 87,5 %) osiągnęły przychód o 12,4 % wyższy niż w analogicznym miesiącu ub. roku.

W sierpniu br. roczny wzrost przychodów sprzedaży detalicznej miał miejsce we wszystkich badanych grupach produktów, ale największy w pozostałej sprzedaży detalicznej w niewyspecjalizowanych sklepach (wzrost o 51,3 %) oraz w grupach: prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 37,5 %), farmaceutyki, kosmetyki i sprzęt ortopedyczny (o 19,3 %) oraz żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 15,1 %).

Sprzedaż hurtowa przedsiębiorstw handlowych i niehandlowych w sierpniu 2011 r. wzrosła zarówno w skali roku (o 12,3 %), jak i miesiąca (o 11,6 %). Przedsiębiorstwa handlowe, których udział w sprzedaży hurtowej wyniósł 90,9 %, wygenerowały przychód wyższy: o 14,0 % w stosunku do sierpnia 2010 r. i o 10,7 % w porównaniu z poprzednim miesiącem.

W okresie styczeń-sierpień 2011 r. wartość sprzedaży detalicznej przedsiębiorstw handlowych i niehandlowych wzrosła o 16,4 % w stosunku do analogicznego okresu ub. roku. Wartość sprzedaży hurtowej przekroczyła o 21,5 % poziom z analogicznego okresu 2010 r.

Udział sprzedaży detalicznej wybranych grup branżowych w sprzedaży detalicznej ogółem w sierpniu

Opracowanie: Wydział Opracowań Statystycznych – tel. 52 3669-303

e-mail: InformatoriumUSBDG@stat.gov.pl

Informatorium: tel. 52 3669-400

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2010 B – 2011		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność^a (w tys. osób)	A	.	.	2069,2	.	.	2069,6	.	.	2070,1	.	.	2069,5
	B	.	.	.	.	.	.	.	.				
Bezrobotni zarejestrowani^a (w tys.osób)	A	143,7	147,3	145,8	137,2	132,2	128,1	125,1	123,9	125,3	126,4	130,5	139,4
	B	149,3	152,2	150,5	144,5	139,7	133,6	131,4	129,8				
Stopa bezrobocia^{ab} (w %)	A	17,1	17,5	17,3	16,4	15,9	15,5	15,2	15,0	15,1	15,3	15,7	16,6
	B	17,4	17,7	17,5	16,9	16,5	15,8	15,6	15,5				
Oferty pracy^c (w ciągu miesiąca)	A	3629	4873	7929	8627	7013	6572	6117	5623	6000	4690	3737	2293
	B	3023	2996	5367	4386	4064	4761	4561	4641				
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy^a	A	71	51	37	37	33	32	39	34	37	50	57	129
	B	81	74	50	52	49	46	46	41				
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw^d (w tys. osób)	A	226,9	227,5	227,8	229,7	231,5	232,6	233,5	234,4	235,6	236,6	237,0	237,4
	B	246,8	246,2	246,0	246,4	246,3	246,2	246,4	245,9				
poprzedni miesiąc = 100	A	99,7	100,2	100,1	100,9	100,8	100,5	100,4	100,4	100,5	100,4	100,2	100,1
	B	104,0	99,7	99,9	100,2	100,0	100,0	100,1	99,8				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	98,3	99,4	100,0	101,2	101,8	102,3	102,9	103,4	103,9	104,1	104,1	104,3
	B	108,8	108,2	108,0	107,2	106,4	105,8	105,5	104,9				
Przeciętne wynagrodzenia miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw^d (w zł)	A	2713,92	2730,81	2846,47	2849,41	2757,11	2843,65	2913,15	2873,16	2871,29	2902,86	2911,76	3015,11
	B	2833,42	2811,42	2938,50	2988,04	2911,31	2998,56	3007,68	3000,08				
poprzedni miesiąc = 100	A	92,4	100,6	104,2	100,1	96,8	103,1	102,4	98,6	99,9	101,1	100,3	103,5
	B	94,0	99,2	104,5	101,7	97,4	103,0	100,3	99,7				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	100,2	103,3	104,3	104,0	103,4	103,8	103,7	104,4	104,3	103,2	103,7	102,7
	B	104,4	103,0	103,2	104,9	105,6	105,4	103,2	104,4				

a Stan w końcu okresu. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. c Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej. d W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2010 B – 2011		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	713	964	1425	2067	2375	2772	3127	3652	3919	4285	4912	5807
	B	454	879	1381	1639*	2243*	2612*	3058*	3676				
	A	59,9	69,5	78,8	93,9	91,2	92,6	87,4	89,5	87,1*	85,0	81,0*	86,5
	B	63,7	91,2	96,9	79,3*	94,4*	94,2*	97,8*	100,7				
Nakłady inwestycyjne^a (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	418,9	.	.	1089,0	.	.	1984,1	.	.	2767,1
	B	.	.	.	.	.	945,8	.	.		.	.	
	A	.	.	55,0	.	.	72,6	.	.	86,4	.	.	83,6
	B	.	.	.	.	.	86,9	.	.		.	.	
Produkcja sprzedana przemysłu^b (w cenach stałych): poprzedni miesiąc = 100	A	98,9	103,5	113,3	92,1	112,1	109,2	85,4	107,6	104,3	93,3	103,9	94,8
	B	90,6	98,6	118,8	89,8	99,7	103,2	94,0	112,1				
	A	119,9	117,6	118,8	123,6	146,7	132,4	121,7	128,9	122,1	102,5	111,1	112,7
	B	103,5	98,2	102,3	99,1	89,4	83,7	93,5	99,4				
Produkcja sprzedana budownictwa^b (w cenach bieżących): poprzedni miesiąc = 100	A	32,1	95,7	183,5	98,3	111,1	137,1	88,3	101,6	126,0	103,4	85,4	149,1
	B	37,6	94,1	140,1	117,5	121,4	112,0	84,2	114,9				
	A	97,9	82,6	112,3	90,7	103,3	129,9	112,5	115,1	106,5	116,0	113,6	125,6
	B	147,4	144,8	110,6	132,2	144,5	118,0	112,5	127,2				
Sprzedaż detaliczna towarów^b (w cenach bieżących): poprzedni miesiąc = 100	A	79,0	104,4	122,3	98,7	92,6	105,6	105,1	102,1	99,0	108,2	93,5	112,7
	B	81,7	98,4	122,8	105,2	90,7	102,5	101,1	103,1				
	A	101,0	104,2	110,8	104,5	107,7	110,1	111,0	114,0	115,8	121,2	121,3	117,9
	B	122,0	115,0	115,4	123,0	120,5	117,0	112,4	113,5				

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2010 B – 2011		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen:													
 towarów i usług konsumpcyjnych^a:													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	103,2	.	.	102,3	.	.	102,2	.	.	102,6
	B	.	.	104,0	.	.	.	.	.				
 skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	103,3	95,9	94,4	100,4	104,2	114,1	97,7	120,2	114,8	96,2	102,6	108,3
	B	117,3	104,1	100,4	101,5	103,8	100,7	87,6	92,0				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	96,3	84,0	82,7	85,2	90,0	99,0	97,9	140,7	154,0	150,8	153,7	160,9
	B	182,7	198,4	211,2	213,5	212,6	187,7	168,2	128,8				
 skupu żywca rzeźnego wołowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	103,9	101,9	90,3	101,2	95,8	104,0	98,5	100,3	102,4	98,9	104,5	112,3
	B	99,4	103,8	103,8	106,5	93,9	107,6	95,3	104,6				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	110,5	108,3	95,0	98,0	94,3	93,3	91,9	95,9	99,9	103,0	105,6	113,1
	B	108,2	110,3	126,7	133,4	130,8	135,4	131,2	136,8				
 skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	95,1	98,5	102,3	95,6	109,4	116,3	99,7	102,8	92,7	91,5	97,6	102,5
	B	95,6	105,7	106,1	106,3	99,9	102,5	105,6	100,5				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	78,9	80,3	77,6	72,1	81,2	87,7	87,7	93,4	93,2	92,8	92,7	101,5
	B	102,1	109,5	113,5	126,2	115,3	101,6	107,6	105,3				
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach^b													
Brutto ^c (w %)	A	.	.	3,6	.	.	4,2	.	.	4,0	.	.	3,9
	B	.	.	5,4	.	.	5,4	.	.				
Netto ^d (w %)	A	.	.	2,8	.	.	3,4	.	.	3,2	.	.	3,1
	B	.	.	4,2	.	.	4,4	.	.				
Podmioty gospodarki narodowej^e	A	.	.	183097	.	.	184091	.	.	185748	.	.	186007
	B	.	.	186071	.	.	184027	.	.				
w tym spółki handlowe	A	.	.	10950	.	.	10841	.	.	11222	.	.	11383
	B	.	.	11403	.	.	11589	.	.				
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	.	.	1661	.	.	1663	.	.	1679	.	.	1695
	B	.	.	1686	.	.	1702	.	.				

a W kwartale   b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco.   c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności.   d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.   e Zarejestrowane w rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.

* Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.